

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

Poznań, 12 czerwca 2024 r.

PS.Le.431.7.2024.6

Pani
Paulina Rosik
Kierownik
Środowiskowy Dom Samopomocy
ul. Powstańców Wielkopolskich 103A
63-840 Krobia

ZALECENIA POKONTROLNE

Na podstawie art. 126 oraz art. 127 ust. 1 w związku z art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej¹ (zwanej dalej *ustawą*) oraz rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej², zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu, Delegatura w Lesznie, przeprowadził w dniach od 8 do 24 maja 2024 r. kontrolę kompleksową w Środowiskowym Domu Samopomocy w Krobi, zlokalizowanym pod adresem: ul. Powstańców Wielkopolskich 103A, 63-840 Krobia, zwanym dalej *Domem, Placówką* lub określanym skrótem *ŚDS*.

Zakres kontroli obejmował spełnianie standardu usług³ oraz kwalifikacje kadry realizującej zadanie z zakresu pomocy społecznej w okresie od 1 stycznia 2023 r. do dnia zakończenia kontroli oraz działań wcześniejszych, jeżeli miały one związek z przedmiotem kontroli.

Ustalenia pokontrolne szczegółowo opisano w protokole, który został podpisany przez Panią Kierownik bez zastrzeżeń 4 czerwca 2024 r. (wpływ do WUW w dniu 5 czerwca 2024 r.).

W wyniku kontroli ustalono, iż ŚDS jest jednostką organizacyjną Powiatu Gostyńskiego. Funkcjonowanie ŚDS określają, zgodnie z § 4 ust. 1-3 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy⁴ (zwanym dalej *rozporządzeniem*): statut, regulamin organizacyjny, plan pracy ŚDS oraz programy działalności domu przygotowane odrębnie dla osób przewlekle psychicznie chorych (Typ A) i niepełnosprawnych intelektualnie (Typ B).

Dom jest ośrodkiem wsparcia – placówką dziennego pobytu typu AB przeznaczoną dla 40 uczestników. W dniach kontroli ŚDS świadczył usługi dla 1 osoby z przewlekłą chorobą psychiczną, 30 osób z niepełnosprawnością intelektualną i 9 osób ze spektrum autyzmu lub niepełnosprawnościami sprzężonymi, kwalifikujących się do podwyższonej dotacji, o której mowa w art. 51 c ust. 5 ustawy o pomocy społecznej.

W pierwszym dniu kontroli (tj. 08.05.2024 r.) na zajęciach obecnych było 34 uczestników.

Wszyscy uczestnicy są mieszkańcami Powiatu Gostyńskiego.

Dom zgodnie z § 20 rozporządzenia świadczy usługę transportową dla uczestników, polegającą na dowożeniu uczestników na zajęcia i odwożeniu ich do miejsca zamieszkania. Harmonogram transportu uczestników w okresie objętym kontrolą umożliwiał wszystkim osobom uczestniczenie w prowadzonych zajęciach przez co najmniej 6 godzin dziennie, co jest zgodne z § 6 ust. 1 rozporządzenia.

Dom umożliwia uczestnikom spożywanie gorącego posiłku, zgodnie z § 15 ust. 1-2 rozporządzenia.

W zakresie kwalifikacji kadry kontrola wykazała, że jako Kierownik ŚDS posiada Pani kwalifikacje zgodne z art. 122 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej oraz § 9 ust. 1 i 2

¹ Dz. U. z 2023 r. poz. 901 ze zm.

² Dz. U. z 2020 r. poz. 2285

³ Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz. U. z 2020 r. poz. 249)

⁴ jw. (Dz. U. z 2020 r. poz. 249)

rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy. Dom zatrudnia pracowników zgodnie z kwalifikacjami wymienionymi w § 10 ust. 1-3 rozporządzenia.

Osoby zatrudnione na stanowisku terapeuty, terapeuty zajęciowego oraz instruktora terapii posiadają kwalifikacje określone w rozporządzeniu w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych⁵. Fizjoterapeuta ukończył studia magisterskie na kierunku fizjoterapia i posiada prawo wykonywania zawodu fizjoterapeuty⁶. Zatrudniona w ŚDS główna księgowa posiada wykształcenie zgodne z ustawą o finansach publicznych.⁷ Wszyscy pracownicy merytoryczni Domu spełniają wymagania w zakresie posiadania co najmniej trzymiesięcznego doświadczenia zawodowego w pracy z osobami z zaburzeniami psychicznymi, zgodnie z § 11 ust. 1 ww. rozporządzenia.

Na podstawie zawartych umów o świadczenie usług psychologicznych uczestnicy Domu mają umożliwiony kontakt z psychologiem.

Osoby, których zakres obowiązków obejmuje prowadzenie treningów umiejętności społecznych posiadają przeszkolenie i doświadczenie w zakresie umiejętności kształtowania motywacji do akceptowanych przez otoczenie zachowań, kształtowania nawyków celowej aktywności oraz prowadzenia treningu zachowań społecznych, co jest zgodne z § 11 ust. 2 ww. rozporządzenia.

W okresie objętym kontrolą zorganizowano szkolenia dla pracowników o tematyce związanej z funkcjonowaniem ŚDS, co jest zgodne z § 23 ww. rozporządzenia.

W Domu działa Zespół wspierająco – aktywizujący (ZW-A), którego spotkania odbywają się na zasadach określonych w § 13 ust. 2 ww. rozporządzenia. Osoby zaangażowane w pracę z uczestnikami wchodzące w skład ZW-A wykonują pracę w łącznym wymiarze 9,17 etatu. Obliczono, iż dla 40 uczestników (w tym 1 osoby A, 30 osób B i 9 osób D), ŚDS zapewnia wskaźnik zatrudnienia Zespołu wspierająco – aktywizującego w wymiarze określonym przepisami w § 12 ust. 1 pkt 1-3 i ust. 2 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy. Działania Domu, zgodnie z § 12 ust. 3 ww. rozporządzenia, wspierane są przez opiekunów i członków rodzin uczestników.

W zakresie oceny bazy lokalowej Domu stwierdzono, że obiekt spełnia warunki określone w § 18 pkt 1-4 ww. rozporządzenia.

W Domu, zgodnie z § 18 pkt 5 lit. a oraz § 18a ww. rozporządzenia zorganizowano salę ogólną, która umożliwia spotkanie się uczestników zajęć i ich rodzin. Ponadto zgodnie z § 18 pkt 5 lit. b ww. rozporządzenia, zorganizowano pracownie: edukacyjno – komputerową, plastyczną, ceramiczną, krawiecko – hafciarską, muzyczną, kompleks sal do rehabilitacji oraz salę doświadczeń sensorycznych. W ŚDS, zgodnie z § 18 pkt 5 lit. c ww. rozporządzenia,

⁵ Załącznik nr 3 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 października 2021 r. (Dz. U. z 2021 r. poz. 1960 ze zm.), tabela II D Stanowiska w urzędach i samorządowych jednostkach organizacyjnych, IV. Jednostki organizacyjne pomocy społecznej (...), Stanowiska pomocnicze i obsługi, poz. 13, 15 i 36.

⁶ ibidem, poz. 11 i art. 4 ust. 4 pkt 1-4, art. 5 ust. 1 ustawy o zawodzie fizjoterapeuty (Dz. U. z 2023 r. poz. 1213 ze zm.).

⁷ art. 54 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 ze zm.).

zorganizowano pokój psychologa oraz pokój pedagoga/Kierownika, które służą do indywidualnego poradnictwa i wsparcia uczestników. Wyodrębniono także salę wyciszeń, służącą do odpoczynku, wyciszenia i relaksacji uczestników. W Domu, zgodnie z § 18 pkt 5 lit. d ww. rozporządzenia, znajduje się pomieszczenie kuchenne z niezbędnymi urządzeniami i sprzętem gospodarstwa domowego – tzw. Pracownia kulinarna ze spiżarnią. Obok Pracowni kulinarnej zorganizowano jadalnię, w której uczestnicy spożywają posiłki. ŚDS wyposażono w sprzęty odpowiednie do realizacji zajęć wspierająco – aktywizujących zgodnie z § 18 pkt 6 lit. a-b ww. rozporządzenia.

W ŚDS zorganizowano 7 pomieszczeń sanitarnych, tj.: 3 łazienki dostosowane dla osób z niepełnosprawnościami wyposażone m.in. w prysznice bezprogowe, toalety, umywalki i uchwyty. Ponadto w Domu są 2 toalety, osobno dla kobiet i mężczyzn oraz 2 toalety dla personelu. Powyższe jest zgodne z § 18 pkt 5 lit. f i g ww. rozporządzenia. Dla uczestników zorganizowano także szatnię oraz kącik wypoczynkowy na holu przy wejściu głównym.

ŚDS zgodnie z art. 51a ust. 2 ustawy o pomocy społecznej, świadczy usługi w ramach indywidualnych i zespołowych treningów samoobsługi i treningów umiejętności społecznych. Pracownicy ŚDS w celu zapewnienia integracji społecznej uczestników współpracują z osobami i jednostkami wymienionymi w § 21 pkt 1-9 ww. rozporządzenia.

Dla każdego uczestnika prowadzone są Indywidualne plany postępowania wspierająco – aktywizującego, które realizowane są w porozumieniu z uczestnikiem lub jego opiekunem prawnym, co jest zgodne z § 13 ust. 1 rozporządzenia.

W zakresie prowadzonej przez ŚDS dokumentacji ustalono, iż zgodnie z treścią § 24 ust. 1 i 2 ww. rozporządzenia, w Domu prowadzona jest dokumentacja zbiorcza oraz indywidualna każdego uczestnika.

Ewidencja uczestników prowadzona jest od początku działalności Domu i zawiera wszystkie elementy wymienione w § 24 ust. 3 pkt 1 lit. a ww. rozporządzenia.

Dzienniki zajęć terapeutycznych poszczególnych pracowni obejmują wpisy z codziennej pracy poszczególnej pracowni. Prowadzone są w sposób ciągły, uwzględniający codzienne funkcjonowanie pracowni. Na początku każdego miesiąca każdy terapeuta podaje tematykę zajęć do realizacji w swojej pracowni na dany miesiąc. Na koniec każdego miesiąca Kierownictwo ŚDS zapoznaje się z prowadzoną dokumentacją. Nie wszyscy terapeuci dokumentują swoją pracę poprzez wpisywanie wszystkich elementów wymienionych w § 24 ust. 3 pkt 2 lit. a-e ww. rozporządzenia. Natomiast wszystkie wpisy terapeutów opatrzone są ich podpisami, czym Dom spełnia wymóg określony w § 24 ust. 5 ww. rozporządzenia.

Ewidencja obecności uczestników na zajęciach w ŚDS prowadzona jest zgodnie z § 24 ust. 3 pkt 1 lit. b ww. rozporządzenia. Zgodnie z § 24 ust. 4 rozporządzenia uczestnicy potwierdzają swoją obecność samodzielnie podpisem na liście obecności, a w przypadku braku takiej możliwości obecność uczestnika potwierdza podpisem upoważniony pracownik Domu.

ŚDS, zgodnie z § 6 ust. 3-5 rozporządzenia, korzysta z możliwości zamknięcia Domu na okres łącznie nie dłuższy niż 15 dni roboczych w roku kalendarzowym. Ponadto 3 osoby, w ramach działalności Domu, zgodnie z § 19 ww. rozporządzenia korzystają z zajęć klubowych.

Jednocześnie kontrola wykazała następujące nieprawidłowości:

1. W zakresie dokumentacji:
 - Trzech z ośmiu terapeutów w *Dziennikach zajęć terapeutycznych* nie wpisuje nazwisk uczestników. Pięciu terapeutów nie opisuje sposobu realizacji przeprowadzanych zajęć. Ponadto żaden z terapeutów w Dzienniku zajęć terapeutycznych nie odnotowuje ewentualnych uwag o realizacji zajęć i aktywności uczestników, ważnych z punktu widzenia przebiegu indywidualnych planów postępowania wspierająco – aktywizującego (np. o ich samodzielności, preferencji w zakresie form aktywności, zainteresowaniu zajęciami oraz motywacji uczestników do udziału w poszczególnych zajęciach). Powyższe jest niezgodne z § 24 ust. 3 pkt 2 lit. a, d i e rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy.
2. W zakresie indywidualnych planów postępowania wspierająco – aktywizującego:
 - Zespół wspierająco – aktywizujący dokonał oceny realizacji Indywidualnego planu postępowania wspierająco – aktywizującego jednego z uczestników Domu z przekroczeniem terminu określonego w § 13 ust. 2 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy.

W oparciu o całokształt ustaleń Środowiskowy Dom Samopomocy w Krobi ocenia się pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.⁸

Wobec powyższego, działając na podstawie art. 128 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, zalecam:

1. Zmianę sposobu dokonywania wpisów w Dziennikach zajęć terapeutycznych, tak aby wpisy zawierały wszystkie elementy wymienione w § 24 ust. 3 pkt 2 lit. a-e rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy.
2. Dokonywanie oceny realizacji Indywidualnych planów postępowania wspierająco – aktywizującego z zachowaniem terminu określonego w § 13 ust. 2 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy.

Informuję Panią Kierownik, że zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej ma Pani prawo w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszych zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich zastrzeżenia.

Pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych oczekuję od Pani w terminie 30 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych.

⁸ Przyjęto 4-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo uchybień, pozytywna mimo nieprawidłowości, negatywna.

Przypominam także, że zgodnie z art. 130 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych – podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 do 12.000 zł.

z up. Wojewody Wielkopolskiego
Hanna Zawadka
Zastępca Dyrektora
Wydziału Polityki Społecznej
Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego
w Poznaniu

*/-podpisano bezpiecznym podpisem elektronicznym
weryfikowanym przy pomocy ważnego
klasyfikowanego certyfikatu/*

Otrzymują:

1. Pani Paulina Rosik
Środowiskowy Dom Samopomocy
ul. Powstańców Wielkopolskich 103A
63-840 Krobia
2. Pan Robert Marcinkowski
Starosta Gostyński
ul. Wrocławska 256
63-800 Gostyń
3. Aa

Dokument sporządziła: Anna Grabarska- Łyskawka dnia 8.08.2024 r.